

U. B. BERGEN

1611.48

Ms. 1568 I - 41

9. april 1943.

Norge i våre hjerter.

Norge i våre hjerter.
Lev o fedreland der.
Der skal du duve i ømhet
som blest i sommerbøen.
Der skal du bruse i stolthet
som arrete trær mot sjøen,
gå som en hymne om livet
fra varden til siste skjær.

La Norge fylle vårt hjerte.
Hører du landets sang.
Lytt til en litem tone,
det er din egen klang.
Du er ikke lenger ensom,
når skodden trykker deg ned.
Seil vekk på sangen om Norge,
i den er vi alle med.

La Norge fylle vårt hjerte.
Dets hellige moderfavn,
stillhet og sommernetter
det er vår lengsels havn.
La Norge fylle vårt hjerte.
I veldø og makt og tross
som seilene fylles av stormen,
det er seilas for oss.

Nordahl Grieg.

9. april 1940

9. april 1943.

9. april er en av våre nasjonale sorgedager. Den dagen overfalt militærmakten Tyskland et fredeligsinnet og militært svakt Norge. Som alle forbrytere kom de om natten. De var sterke, og vi var militært svake. Men 9.april 1940 skjedde det store: Nordmennene kjemoet for sin frihet slik at det vakte forundring og respekt ute i verden. Våre beste somner gikk til kamp mot overfallsmennene. Moralsk sto vi sterkt. Vi var et land av individualister, men i farens stund sto vi samlet. Fedrelandskjærligheten og idealismen fikk et bevis som aldri før i historien vår. Vi måtte taue krigen. Men vi gikk styrket ut av kampanen. Vi så hvor mye fedrelandets frihet var verd for oss.

Det er gått 3 år siden denne minneverdige dagen. Vi har levd under åket i denne tid en. Vi har vært hærtatt, men aldri i vår historie har folket stått så samlet. Overalt har tyskerne og quislingene møtt en motstand som vi er stolt over. Med sine maktmidler har de truet igjennom mange ting. Det som vårt folk i stadig utvikling fra 1814 har tilkjempet seg, er blitt tatt fra oss. Vi har fått en samfunnsviordinning som ikke er et kultivert samfunn verdig. Men vi vet at det er en fullolig forundring. Dagen vil komme da vi etter pr et demokratisk, bladstyrkt land i rik frøngang.

Nyheter mandag-onsdag:

Vestfronten: Et til mandag angrep britiske bombefly Kiel. En række brønde opstod. 12 fly savnes. Andre fly bombet Renaultfabrikken ved Paris. Der utsprandt sig luftkampe som varte 10 min. 33 tyske jagere blev skudt ned. Norske fly skjært ned 4 og skadet 4 uten øgne tan. Fotografier viser at samtlige Renaultanleggets bygninger blev skadet under angrepet. Calais i Frankrike blev også bombet. Utenfor norskekysten blev tre skib senket og 2 skadet. 19 britiske fly gikk tapt i dette døgn. 35 tyske. Tirsdag angrep tunga amerikanske bombefly flymotorfabrikken Erla i Antwerpen. Der blev gjort alvorlige skader. Dokker og skib i Brest blev også bombet. 7 bombefly og 2 jager gikk tapt. Norske fly skjært ned 3 fly og mistet selv 1. I sidste kvartal har britterne på vestfronten skudt ned 190 tyske bombefly og 104 jagere. Der har været liten flyaktivitet over England de sidste døgn. Onsdag blev to tyske fly skudt ned. Forøvrig blev et stort jernbaneverksted i nærheten av Namur bombet av britiske fly igår.

Østfronten: Der har været relativt stille på de fleste frontavsnit undtagen på Tamanhælvøen og i Kubanområdet hvor der har været sterk russisk fremgang. Trægåmenskaia blev erobret mandag. Desuden 10 befæstede og 10 støttestillinger. Senere er yderligere 2 landsbyer i Kubanområdet erobret og russene står nu 25 km n.ø. for Novorossisk hvor tyskerne er i en vanskelig stilling. Tyske forsøk på at gå over Donetz er slåt tilbake. Likeledes tyske angrep i Wolchofovområdet. I helgen blev 42 tyske fly skudt ned over Leningrad. 7 russiske gikk tapt. Tirsdag var der igjen tysk flyangrep mot Leningrad. 24 tyske fly blev skudt ned. 1300 ton eksotonneage er senket av russene i Svartehavet.

Tunis og Italien: I begyndelsen av uken var der kun patruljevirksomhet over hele kampområdet, men luftkrigen var mere intens enn nogensinde. 100 amerikanske flyvende fæstninger angrep Neapel. 19 skib og 3 ubåter blev senket på havnen. Ingen fly gikk tapt. Regues, Trapani og Messina blev også angrebet. I Trapani blev alle flytedokker ødelagt og 5 skib senket på havnen. 2 skib blev sat i brand i Siciliastredet. 11 aksefly blev skudt ned over Middelhavet. 5 allierte fly gikk tapt. Lørdag blev 14 aksefly skudt ned. Tirsdag meldtes om yderligere 48 nedskudte aksefly. 31 av disse blev skudt ned av amerikanske fly. 12 var tunge transportfly lastet med olje. De allierte fly utførte alene mandag 1000 flyturer. 1 destroyer blev sprengt i luften i Siciliastredet, andre skib blev sat i brand. Fly fra Malta har bombet Sicilia og Sardinia. Utenfor den tunesiske kyst blev 1 forsyningsskip senket, et annet truffet av torpedo. Onsdag meldes om yderlig senkning av 6 skib og 1 destroyer i Siciliastredet.

Churchill meddelte onsdag at den Rde arme hadde vundet en ny strålende seier i Tunis. Kl. 5 tirsdag morgen gikk den til et pludselig angrep mot Vadhí Akarifstillingen og tyskerne kom på vild flugt. Alle forsøk på motangrep blev avvist. Der blev tagt 6000 fanger og meget materiell. Rommel fortsetter sin tilbaketrekkning. Kampene foregår i vanskelig terreng. 57 aksefly blev skudt ned og 46 skadet over kampområdet. 15 fly blev skudt ned utenfor Biskra.

Østen: I treningen ved New England blev der senket 7 krigsskip og 5 handelskip. I alt 12 av 16 skib. Ingen allierte fly gikk tapt. Andre nyheter: Det engelske admiralitet meddeler at de norske sjøfolk her øen av et var det bedste sjøfolk på alle hav. I forhold til den utstrekning de delte her øen kunne transportere av alle nasjoner.

Nyhetene torsdag aften:

Den 1. britiske arme i nord-Tunisia har begynt et nytt angrep i Medjez-el-Rab-området. Den har rykket fram 8 km. og står nå 45 km. fra Tunis. Den har tatt mange fanger. Angrepet tok til så snart det ble lyst onsdag morgen. Ved middagstid kom melding om at de første mål var nådd. Terrenget er vanskelig, men fremrykningen fortsetter etter planen. Den 8. arme forfølger Rommels styrker og har nå sluttet seg til de amerikanske styrker som opererer fra El Guittar. Det er tatt flere fanger og mer krigsmateriell. Det blir gitt nærmere enkeltheter om den 8. armes gjennombrytning. Tirsdag ettermiddag gjorde tyskerne et kraftig inntangrep som ble slått tilbake med store tap. Tyske nære led et alvorlig nederlag, og Montgomery gikk til angrep. Onsdag ettermiddag fikk den 8. arme kontakt med amerikanerne. Forfølgelsen av fienden fortsetter uten stans. Operasjonene i luften er like intens. Transportvognene Sfax-Sousse og mål i Tunis er angrepet. Napoli, Palermo og Messina er igjen bombet uten tap av fly. Ø. lag 250 aksefly er blitt skadet eller skutt ned siden mandag i Tunisia. Flyende festninger har nylig senket 17 aksesskip i nærheten av Bizerta og i en havn på Sicilia. General Eisenhower har telegrafisk lykkeskjet general Alexander. Han sier bl.a.: "Vi står ennå foran hårde kamper, men vi kan nå fullstendig bestemme over våre fienders skjebne."

Langs svre Donetz har russerne erobret fordelaktige stillinger. Begge parter trekker sammen store reserver. I Kubanområdet har russerne hatt framgang, og ringen om Novorossijsk strammes. 2 befolkede strøk er erobret sør for Bjekvi. Russiske gueriljetropper utklettet 1.000 tyskere som ble sendt mot dem og tok en mengde våpen. Russiske fly og destroyer har senket 3 tyske transportskip som forsøkte å komme inn i en Isahavshavn. I Svartehavet er 3 tyske skip senket.

Eden fortalte i Underhuset om sine møter i USA. Han sa at de kom inn på mange spørsmål. Han ville dele dem i grupper. 1) De som vedrørte krigsføringen. 2) De som angikk det politiske samarbeidet. 3) Etterkrigsproblemene. Det ble oppnådd full enighet.

Meldinger fra Schweitz sier at Hitler og Mussolini har hatt et møte ved Brennerpasset. Det er ikke bekrefte.

Den grønne Quislingregjering er gått av.

Det er gitt nye enkeltheter om angrepet på Eisen. 2.000 tonn bomber er kastet over byen. Kruppverkene er sett ut av virksomhet i 3 måneder, og 15.000 arbeidere er uten arbeid.

Admiral Evans taler i den norske sendingen i ettermiddagen 9.april. Statminister Nygaardsvold taler om kvelden og kl. 21 taler kong Håkon til det engelske folk.

Nordahl Grieg leste et dikt til kongen, en hyldest til ham som er mer enn fører. Han hyldet sjømennene, de som valgte fører, savn og nød for å kjempe for sitt land. Han hyldet de tusener som trosset de tyske båtene og flyene og det stormende hav for å fortsette kampen, og da de kom i land, ba om mer fare, mer kamp. Han hyldet dem som i dag flyr over Kanalen. Han hyldet dem som har gitt sitt liv i Norge. Dikten var en hyldest og en appell til det kjempeende norske folk, en hyldest til Norge, til friheten og til livet.

Utenrikskronikk ved Dr. Arne Ordning

Utviklingen i Tunis har vist at Marethlinjen eller Marethområdet var av avgjørende betydning. Området hadde sterke, naturlige forsvarsstillinger, og også de kunstige var sterkere enn man hadde ventet. Ved en omgående bevegelse tvang Montgomery tyskerne til å lømme området. Deres armer ble imidlertid ikke ødelagte og storparten av fangene var italienske. Rommel lømmet også Gabes og inntok sine stillinger lenger nord, der han er godt befestet. Trass i de sterke naturlige stillingene, er området ikke så sterkt som Marethlinjen, og venter nu kun på et avgjørende framstøt av den 8de arme. Også her står Rommel i fare for å bli omgått. Rommel blir også truet fra en annen kant, nemlig fra amerikanerne som kjæmper i Gafsaområdet. Rommel har ikke alle sine tropper samlet. Han har sendt sterke avdelinger n.v. over og tyskerne har her endog gjort motangrep. Disse er slåt tilbake og amerikanerne har gått fram, men meget langsomt, hvilket skyldes det vanskelige terreng. Tyskerne håper her de allierte med minene sine. Tanks er til liten hjelp. Kun infanteri kan drive fienden vekk, og dette vil som en skjønner ta tid. I nord fortsetter den 1ste arme sine operationer, bl.a. i retning av Mateur, hvorfra der går jernbane både til Bizerta og Tunis. Lenger sør er der vanskelig og kupert terreng. Det ser ut til at Rommel vil forsøke seg i en halvsirkel om Tunis og Bizerta, men det blir vanskelig å holde denne linjen, både på grunn av forsyningsvanskerligheter og alliert overlegenhet i luften. De allierte har tatt i bruk en ny flytype. Fiendt brukte før mye stupbombefly, men deres virkning er ikke stor overfor erfarte soldater. De er også meget sårbare. Amerikanske jagere skjøt på en gang ned 14 av 20 stupbombefly. Der tales om et nyt Dumquirke i forbindelse med tysk evakuering av Tunis, men tyskerne har ikke som englanderne beskyttelse av flåten, og jagerflyene. Hvordan fly angår er de allierte både kvantitativt og kvalitativt overlegen. Der er rykter at Hitler har krevet at den italienske flåten skal gå til aksjon under tysk ledelse, men har den hittil holdt sig i havn og det er det litet rimelig at den vil utsette seg for angrep av den engelske flåte og de allierte fly. Rommel skal binde flest mulige styrker, og det ser ikke ut til at en tysk evakuering fra Tunis er nær forestående.

Såvel Tunis som ubåtkrigen skal tjene til å utsette en alliert landgang, så tyskerne får tid til et nyt forsøk i Russland. Selv uten håp om at kunne slå den røde arme, tenker de at bryte dens offensive kraft. De frygter en krig i øst og vest samtidig. Den russiske regjeringens tal for vinterkrigen 10/11-42 til 31/3-43 viser at et område så stort som Tyskland - 430.000 m² er gjenerobret. Djneprlinjen blev ikke nådd som det var håndt og Charkow måtte ångis. Dette skyldtes tøveret. Sommerfelttoget vil av samme grunn komme tidligere. Russerne angriper det østre brohode ved Kertsj og tyskerne samler tropper i Ukraine. Et strategisk mål vil erobringen av Moskva være, men intet tyder på et så ergjerrig mål fra tyskernes side. Offensiven vil antagelig begynne i sør, hvor tyskerne søker å finne svake punkter for å komme over Donets. Det er ikke lett å spå, når en ikke kjender reserverne de to harer har. Det sees at tyskerne har skrapt sammen nye armer men dette går ut over de faglerte arbeidere og den tyske industri vil merke talet. De nye armene er heller ikke sunn de gamle. Hvad tyskerne ikke har omått de foregående år, er det litet sandsynlig at de vil oppna i år, og der er ingen grunn å tro at priserne vil sitte stille og vente.